

'MIJN HELE LEVEN WAS EEN LEUGEN'

Haar broertjes hadden ander haar, een lichtere huid en een veel grotere neus dan zij. En dat niet alleen: Karina (32) voelde zich van kleins af aan een vreemde. Maar niemand wilde haar iets vertellen. Tot twee jaar geleden het familiegeheim toch uitkwam: haar vader is niet haar echte vader. INTERVIEW **MARTINE BRUYNOOGE**

FOTOGRAFIE **BRENDA VAN LEEUWEN**

als

klein meisje in Chili keek ik naar mijn broertjes en dan zag ik dat ik anders was. Zij hadden lichter haar, een lichtere huid. Toen ik zeven was en mijn zusje Gigi werd geboren, was een van de eerste dingen die ik dacht: jeetje, weer zo een. Ze leek niet op mij, nee, ze leek op de rest. Vooral die neuzen hè. Ze hebben allemaal net zo'n grote neus als mijn vader, ik niet. Dat vergelijken heb ik mijn hele leven gedaan. Ook omdat er tussen mij en mijn vader voor mijn gevoel altijd een onzichtbaar muurtje heeft gestaan. In onze familie heb ik me altijd een toeschouwer gevoeld.

Tot mijn vijfde heb ik bij mijn opa en oma gewoond. Ze hadden een schattig huisje in een lief, klein dorpje waar ik samen met mijn neefjes en nichtjes heerlijk buiten kon spelen. Mijn moeder woonde aan de andere kant van Chili, achthonderd kilometer van mij vandaan. Ze kwam me zo nu en dan opzoeken, soms met mijn broertje Angelo, maar ze ging altijd zonder mij weer weg. Totdat ik op mijn vijfde plotseling door hen werd meegenomen. Mijn opa en oma schijnen me niet hebben willen meegeven, ze waren dol op me. Ik herinner me niets meer van die dag. Wel weet ik dat ik ineens in een familie belandde en woonde bij mijn moeder en de man die ze mijn vader noemden. En bij mijn broertje Angelo en babybroertje Giovanni. Ik moest er erg aan wennen. Had geen idee hoe je met broertjes moest omgaan. Als Angelo me treiterde, deed ik niets.

De eerste jaren ging ik 's zomers als enige altijd een paar maanden logeren bij mijn oma en opa. De rest bleef thuis. Later, toen we allemaal naar school gingen, werd ik hetzelfde behandeld als de rest. We hadden een leven als alle andere gezinnen in Chili. Mijn ouders werkten allebei in een telecomebedrijf en er was altijd een nanny – ieder jaar een andere. Op mijn dertiende zijn we naar Nederland geëmigreerd, want mijn vader, actief vakbondslid, wilde niet langer in het land van Pinochet wonen. Ik vond het helemaal niks om weg te gaan uit Chili. Het ergste vond ik het afscheid van mijn opa en oma. De bus reed weg en ik zag hen en hun huisje in de verte verdwijnen. We huilden. Ik dacht dat ik ze nooit meer zou zien.

WAAROM HAD IK GEEN ITALIAANSE NAAM?

In Nederland was ik in shock. Alles was zo anders. Die rare taal, het klonk alsof mensen constant aan het rochelen waren. Mijn moeder vond Middelburg verschrikkelijk. In Chili was ze een sterke, hardwerkende vrouw. Ze hield ervan

Op de foto links: Giovanni, zijn vriendin Stella en hun dochtertjes, Karina, Juan, Gigi, Angelo, moeder Adela en Pim.

'Toen ik zeven was en mijn zusje werd geboren, was een van de eerste dingen die ik dacht: jeetje, weer zo een'

zelfstandig te zijn, maar in Nederland had ze niets. Zelf stortte ik me op de taal en vormde als oudste een brug tussen de buitenwereld en ons gezin.

Toen ik journalistiek ging studeren en in Zwolle op kamers ging wonen, speelden de twijfels over mijn achtergrond heviger op dan ooit. Misschien omdat ik net als vroeger weer van mijn familie gescheiden werd. Waarom had ik toch vroeger bij opa en oma gewoond? En waarom zag ik er anders uit? In het weekend ging ik terug naar Middelburg. Als mijn vader op zondagavond *Studio Sport* keek, ging ik op een stoel tegenover hem zitten en scande hem dan van top tot teen. Ik wilde zo graag op hem lijken, dat ik overall een gelijkenis in probeerde te zien. Dan zag ik zijn zware wenkbrauwen en sprak ik mezelf bererend toe: die heb jij toch ook? Zelfs in zijn kromme pink, die ik ook heb, zag ik een bewijs dat hij mijn vader moest zijn. Toch bleef ik twijfelen. Juan had een Italiaanse achtergrond en mijn broers en zusje hadden Italiaanse voornamen. Waarom ik niet? Het liefst veranderde ik de K van Karina in een C, dan leek het Italiaanser.

Als student voelde ik me erg eenzaam. Ging naar alle feesten die er waren en reisde het hele land door. Waar het leuk was, daar was ik. Maar ondertussen was ik doodongelukkig. Voor het eerst ging ik zover dat ik dacht: misschien is mijn vader mijn vader wel niet! Maar zodra dat in mijn hoofd zat, dacht ik: je bent gek! Je spoort niet! Op een dag, ik was in mijn studentenkamer in Zwolle, belde mijn moeder om te vertellen dat mijn opa in Chili was overleden. Die avond heb ik zo gehuild, abnormaal gewoon. De tranen kwamen uit mijn tenen, ik moest bijna overgeven van verdriet. Op dat moment realiseerde ik me dat er iets helemaal niet goed met me was. Ik wist zeker dat ik ook huilde om iets anders.

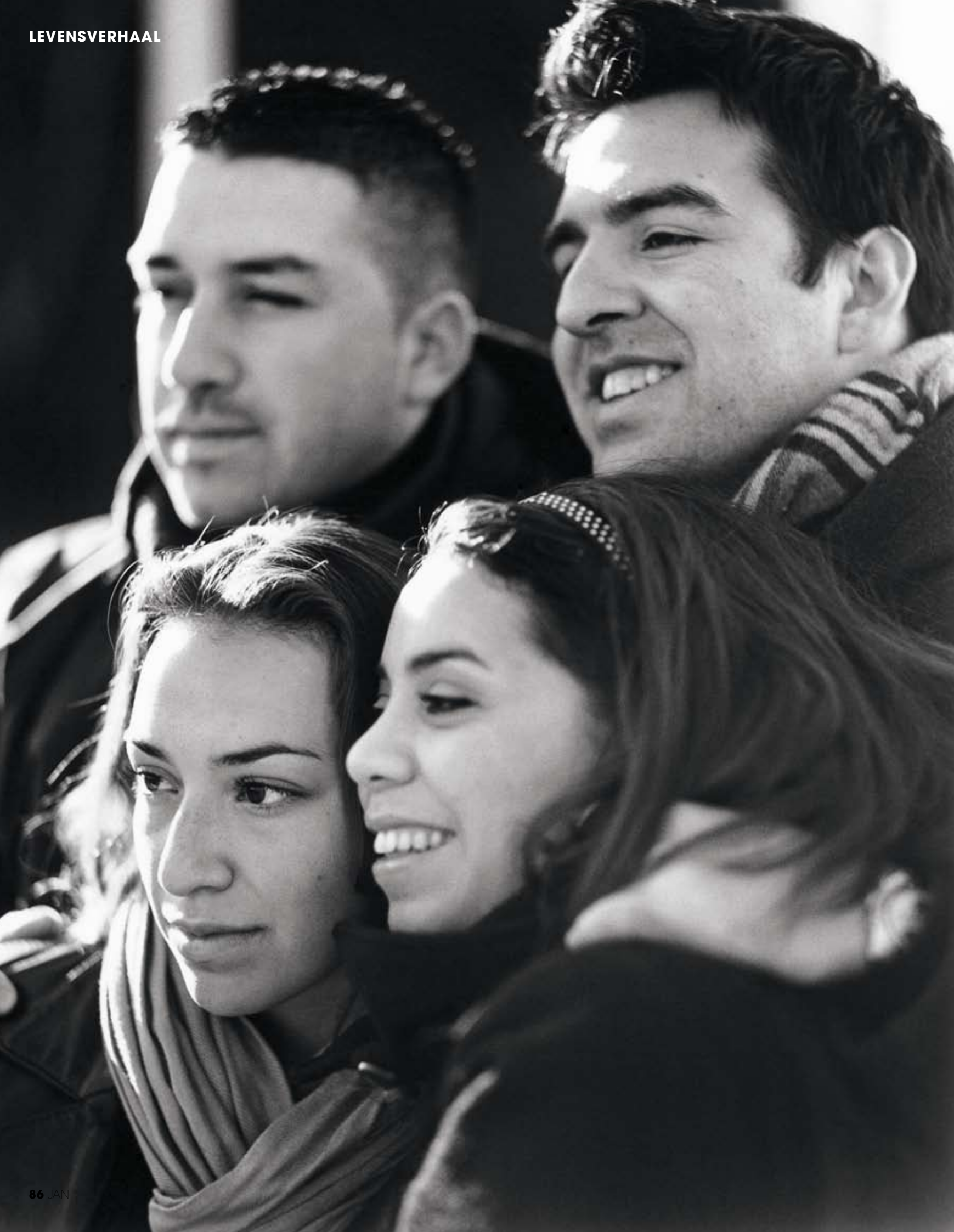
Inmiddels had ik een relatie met Pim, we hadden elkaar op een dancefeest ontmoet. Het was meteen vertrouwd. Bij hem kon ik helemaal mezelf zijn. Toch heb ik pas na een paar jaar mijn twijfels

uitgesproken. We lagen in bed toen ik zei: 'Pim, ik denk dat mijn vader mijn vader niet is.' Ik heb het hem koeltjes meegedeeld, maar het voelde als een opluchting. Dat was eruit. Toch kreeg ik al snel weer dat onaangename gevoel dat er iets niet klopte. Alleen Pim wist dat ik zo verdrietig was. Er zat iets klem in mijn buik, maar als je niet weet wat, wat moet je dan tegen mensen zeggen? Pim drong erop aan dat ik hulp zocht. Maanden na de eerste ontmoeting met de psycholoog kwam het gesprek op mijn vader. Hoe meer ik over hem sprak, hoe meer vragen het opriep.

'SCHAT, IK MOET JE IETS VERTELLEN'

Op dat moment woonde mijn oom Danilo, de jongste broer van mijn moeder, bij ons in. Hij werkte bij Pim in het bedrijf. Hem durfde ik wel te vragen naar mijn jeugd. Waarom heb ik vroeger bij mijn opa en oma gewoond? En waarom ben ik anders dan de rest? Mijn oom zei steeds: doe niet zo raar. Er is niets aan de hand. En als je twijfelt, dan ga je toch naar je ouders?

Mijn oom was in die periode erg gespannen. Ik dacht dat hij Chili miste, maar Pim was daar niet zo zeker van. Op een avond is hij er met mijn oom voor gaan zitten, zonder dat ik het wist, om uit te zoeken wat er aan de hand was. Na veel borrels gaf mijn oom toe dat mijn vermoedens bleken te kloppen: mijn vader was inderdaad mijn vader niet en iedereen wist het, behalve ik en mijn broertjes en zusje. Het was net na de zomer van 2005, vier maanden voordat we voor een lange vakantie naar Chili zouden gaan. Pim was verbijsterd. En hij had het er ontzettend moeilijk mee dat hij niets mocht zeggen. Vooral als ik weer eens in bed lag te huilen omdat ik me eenzaam voelde. Hij had de sleutel naar mijn geluk, maar mocht hem niet geven. Mijn oom wilde namelijk dat mijn ouders de waarheid aan mij zouden vertellen. Ze schijnen twee pogingen te hebben gedaan. De laatste was een paar dagen voor ons vertrek. Maar ze durfden niet. Nu mijn ouders niet ►

to the point kwamen, zaten Pim en oom Danilo met hun handen in het haar. Wat nu? De dag voordat we naar Chili zouden vliegen ging Pim, inmiddels radeloos, naar mijn psycholoog. Samen hebben ze besloten dat ik recht had op de waarheid, nog voordat ik voet op Chileense bodem zou zetten. Ik had heel veel zin in de reis. Keek er naar uit om mijn familie weer te zien. In het vliegtuig was Pim voortdurend aan het dralen. Hij ging wel erg lang naar de wc. Dat was niets voor hem, maar ik besteedde er niet veel aandacht aan. Maar op een gegeven moment pakte hij mijn hand en zei: 'Schat, ik moet je iets vertellen.' Mijn eerste gedachte was dat hij van me wilde scheiden. Wat was er anders belangrijk genoeg om zo serieus te zijn, daar in de wolken? 'Je had de hele tijd gelijk, je vader is niet je vader,' zei hij. Het eerste wat ik dacht was: jesus, dan zijn mijn broertjes dus niet mijn hele broertjes, en is mijn zusje niet mijn echte zusje. En mijn nichtje is dus niet mijn nichtje, maar een driekwartnichtje. Er knapte iets. Woedend was ik. Hoe durfde Pim dit te zeggen? Dit was mijn familie, waar bemoeide hij zich mee? Ik voelde me een gekooid dier. Verstijfd en leeg. Ik wilde gillen, weg, eruit. Als ik het raampje had kunnen inbeuken, dan had ik het gedaan. Stewardessen haalden me weg uit mijn stoel en kalmeerden mij ergens achterin het vliegtuig. Toen ik later in de wc in de spiegel keek, was ik als een vreemde voor mezelf. Ik wist niet meer wie ik was. Mijn hele leven was een leugen. Het was een farce, er klopte gewoon helemaal niets van.

MIJN MOEDER WAS LAAIEND

Ik ben mijn vriendinnen die me kwamen ophalen van het vliegveld in de armen gevlogen. In een lange monoloog heb ik ze alles verteld. Ze waren geschokt, maar heel lief. Het begon daardoor bij mij een beetje door te dringen. Ik was verdrietig door het besef dat er nog een stukje van mij was in dit land. Maar er was ook woede. Voor het eerst was ik bij oma, ooms, tantes en wist ik de waarheid. Hoe langer ik in Chili was, hoe bozer ik werd. Ik wilde mijn ouders nooit meer zien. Bij mijn lievelingstante heb ik uiteindelijk alles verteld. Ze zei op een gegeven moment: je weet niet hoeveel geheimen er in deze familie zijn. 'Nou,' antwoordde ik, 'ik weet meer dan je denkt! Ik weet dat mijn vader mijn vader niet is.' Bij ons allebei kwam het verdriet van al die jaren eruit. Die onmacht. Volgens haar kon ik me niet voorstellen hoe moeilijk mijn ouders het hadden gehad. Ze hadden altijd het beste voor me gewild, verzekerde ze me. Toen mijn moeder het van mijn tante hoorde, was ze laaiend. Net als mijn vader, die wilde oom Danilo nooit meer zien.

De vakantie was een grote achtbaan met ups en downs. Maar ik zag er nog meer tegenop om naar Nederland te gaan. Pim had slaappillen genomen, ik zat klaarwakker naast hem in het vliegtuig. Ik keek naar *Machuca*, een film over de militaire coup van 1973 in Chili. Bij de aftiteling klonk een bekend lied van een Chileense protestband dat mijn vader vroeger op zijn gitaar speelde. *Klein lief meisje, ik ga je de maan laten zien, de volle maan, die in de zee schijnt, kijk naar de hemel, je verdriet zal snel over zijn.* Zoiets. Het ging rechtstreeks mijn hart in. Met tranen in mijn ogen schoof ik het luikje van mijn raampje omhoog, tuurde naar buiten en zag een volle maan. Op dat moment voelde ik voor het eerst echt verdriet. Tegelijkertijd was ik opgelucht. Met mijn gevoel, waar ik altijd zo tegen gevochten had, was dus niets aan de hand. Voortaan kon ik helemaal op

'Vooral die neuzen hè. Ze hebben allemaal net zo'n grote neus als mijn vader, ik niet'

mezelf vertrouwen. Ik realiseerde me ook hoe bijzonder Pim was in mijn leven. Hij was de eerste aan wie ik over mijn twijfel had verteld en hij had mij toch maar het antwoord gegeven, op weg naar Chili waar alles begon.

HET WAS EEN ONMOGELIJKE LIEFDE

In Middelburg deden mijn ouders alsof er niets aan de hand was. Maar ik was op missie. Strak in het gelid, met Pim als mijn *partner in crime*. Ongeveer het eerste wat mijn vader deed, was ons een scène uit *Machuca* laten zien. Terwijl hij daar naar zocht, kwam steeds dat liedje over de volle maan langs. De tranen brandden in mijn ogen. 'Kunnen we nu beginnen,' onderbrak ik hem, 'moeten we niet ergens over praten?'

Op haar slaapkamer heeft mijn moeder alles verteld. Dat ze verliefd is geweest op mijn biologische vader, maar dat het een onmogelijke liefde was. Toen ik een jaar oud was, zag ze hem voor het eerst met een andere vrouw, die zijn echtgenote bleek.

Hij wilde niets van mij weten, vond dat mijn moeder een abortus moest ondergaan. Bij haar ouders hoefde mijn moeder ook niet aan te komen, die zetten haar gewoon het huis uit. Ze heeft toen overal ▶

en nergens gezeten en is in een ziekenhuis moederziel alleen van mij bevallen. 'Je was alles wat ik had,' zei ze die avond in Middelburg. Ik moet dat als baby hebben aangevoeld. Ik was, vertelde ze, altijd heel rustig, huilde nooit.

Toen mijn opa en oma mij als baby'tje zagen, zijn ze gesmolten. Ze besloten de zorg voor mij op zich te nemen zodat mijn moeder kon werken bij een telecombedrijf. Daar heeft ze Juan via de telex leren kennen. Toen ze elkaar maanden na het eerste contact ontmoetten, was het meteen raak tussen die twee. Op een gegeven moment ging ze bij hem wonen, aan de andere kant van Chili. Ik was anderhalf en bleef bij opa en oma. Pas als de relatie goed zou blijken en ze gesetteld zouden zijn, kon ik er komen wonen.

Mijn moeder schijnt me altijd de waarheid te hebben willen zeggen. Toen ik vijftien werd, achttien, eenentwintig, steeds stond ze op het punt het gesprek aan te gaan. Maar mijn vader wilde het niet. Uit liefde. Uit zelfbescherming. Hij was bang me te verliezen. Juan was nog maar eenentwintig toen hij mijn moeder ontmoette. Bij hun eerste date heeft mijn moeder meteen een fotootje van mij laten zien. Zijn reactie was: 'Welke klootzak laat zo'n mooi klein meisje in de steek? Laat mij haar vader zijn!' Toen ze me dat vertelde die avond, wist ik dat hij heel veel van me moet houden.

DE BABY STOPT DE PIJN

Met mijn ouders ben ik er na die ene avond nooit meer op teruggekomen. Ik dacht er veel over na, maar had geen behoefte er iets mee te doen. Later wil ik misschien wel op zoek naar mijn biologische vader. Waarom heeft hij mij niet erkend? Hij is journalist, dus in die zin valt de appel niet ver van de boom. Ik ben benieuwd in hoeverre ik nog meer op hem lijkt. Voor nu is mijn vader hier in Nederland alles voor me. Ik heb er respect voor dat hij mij altijd als zijn eigen dochter heeft omarmd. Ben trots op hem. Ik zie nu in dat hij misschien wat geforceerd heeft geprobeerd mij 'gewoon' te behandelen en ik dat waarschijnlijk als onnatuurlijk heb ervaren. Maar ik zal hem altijd mijn vader blijven noemen, want dat is hij ook. Een van de weinige herinneringen die ik aan de tijd bij mijn opa en oma heb, is de keer dat Juan op bezoek was en mij als klein meisje een trui gaf. Het was een oranje trui van badstof, met een bruine K erop. Ik stond op mijn bed en sloeg mijn armpjes van blijdschap om zijn nek. Mijn moeder vertelde onlangs dat juist dat moment de allereerste keer is geweest dat ik mijn nieuwe vader heb gezien.

'Welke klootzak laat zo'n mooi klein meisje in de steek? Laat mij haar vader zijn!' zei Juan. Hij moet dus wel veel van me houden'

Afgelopen mei werd ik totaal onverwacht zwanger, twee jaar na de onthulling van het familiegeheim. Door deze zwangerschap begrijp ik beter hoe mijn moeder zich destijds moet hebben gevoeld. Ik heb een man, een fijn huis, een leuke baan, maar zij was in die tijd helemaal alleen. Nu ik in verwachting ben, groeien we daarom nog meer naar elkaar toe, een proces dat begon op het moment dat het geheim er niet meer was. Het voelt alsof met deze baby de pijn van drie generaties stopt. Mijn oma was wees en heeft een zwaar leven gehad, mijn moeder was eenzaam en ging gebukt onder een groot geheim, mijn leven was dubbel. Ik geniet ervan dat alles nu 'normaal' voelt. Straks komt mama net als andere oma's oppassen, iets waar ik me heel erg op verheug. Ik heb als eerste de kans gekregen zaken op te lossen, rust te vinden, en nu krijg ik straks een kindje. De cirkel is rond. ■

VISAGIE CHANTAL VAN GOGH © B CREATIVES MET DANK AAN APPARTHOTEL BOMMELIJÉ DOMBURG

